

ffruede Fordringerne op, men Administrationen gjorde det ikke. Hvem anerkjender imidlertid Værerens Fremgangsmaade? Er det ikke Administrationen selv derved, at den ikke forhinder ham i at gjøre saadanne Anstuelser gjældende? Det er vist utvivlsomt, at det forhold sig saaledes. — Jeg har fystet endeel med disse Spørgsmaal ogsaa i Betragtning af det foreliggende Lovforslag. Jeg skal ikke gaae meget vidt omkring, men kun minde om, at selv det juridiske Facultet, for maaskee at besværges den Storm, der truer i Skikkelse af en Examencommissjon, har begyndt med at foreslaae, at 3 Bisag ved den juridiske Examen skulde fastes bort. Jeg skal endvidere minde om, at Folkethinget nu for anden Gang har vedtaget en Examencommissjon for Theologerne, netop for at nedstemme Fordringerne til de Studerende og regulere den hele Undervisningsmaade. Jeg kunde endvidere minde om — og i den Henseende veed jeg, at det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1te Valgkreds (Steen) vilde kunne give os Dplysninger — en Anstalt, der hedder den polytechniske Bæveanstalt, der skal være en ganske udmærket Anstalt — og upaatvibelig ogsaa er det —, som har ikke mindre end 17 Værere og kostet os henved 30,000 Rbd. om Aaret. Denne Anstalt har, saavidt jeg i dette Dieblif kan see, optaget i de sidste 3 Aar som Examinander 238 Elever; men, hvormange af disse ere vel blevene Candidater? Jeg har en Beretning liggende for mig, der nylig er trykt; jeg veed ikke, om den udgiver sig for at være fuldstændig, men ifølge den have i de sidste 8 Aar kun 14 Elever taget Examen som Candidater, — 14 af 238! Derfor nu ikke det var saa, at Fordringerne dog i en særegen Grad vare voxede op, hvorledes kan det saa være, at et saaringe Antal af en saa stor Mængde Examinander have faaet deres Candidatexamen? Og er det dernæst givet, at disse Mænd, efter endelig at have udholdt det Arbeide, man lægger paa dem i videnskabelig Henseende, ere absolut nyttigere for Samfundet derved, at de kunne tilfredsstille saa store Fordringer, end om Examen havde været anlagt paa en anden Maade, og der havde været givet dem, som særlig vilde være Videnskabsmænd, Velighed til

at gaae videre. Jeg er tilbøielig til at antage — det glæder mig, at det ærede Medlem har forlangt Ordet, saa kan jeg faae den fornødne Dplysning i saa Henseende; jeg staaer temmelig fremmed overfor dette Forhold, men maaskee det dog ingen Skade er, at det kommer frem —, at det vilde være gavnligere for vort praktiske Samfundsliv, at der var en Examen, som afrundede Fordringerne, saa at den langt overveieende Deel af Examinanderne kunde tage den. Jeg skal ikke forfølge vort Undervisningsvæsen videre, men jeg er ganske enig i den Udtalelse, som faldt fra det ærede Medlem for Svendborg Amts 7de Valgkreds (Steenstrup), angaaende det Betænelige i den Maade, hvorpaa man næsten i alle de lærde Undervisningsgrene sffruer Fordringerne op. Naar det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kimestad) vilde gjøre gjældende, at det er en Administrationssag, og at vi ikke ere kompetente til at tage den ind under Lovgivningen, skal jeg ikke videre gaae ind derpaa; jeg troer ikke, det kan holde Stik. Det er af praktiske Hensyn, at man har ladet et eller andet Spørgsmaal gaae forbi, ikke fordi man har erkjendt sig for incompetent til at gaae ind derpaa, og hvad angaaer det Exempel, som er blevet anført imod mig, at Fordringerne ved Skolelærerexamen ikke kom til at staae i Loven, da er det ingenlunde min Skyld, jeg ønskede det; men Thinget lod det falde, ganske vist af Hensigtsmæssighedshensyn for at faae det Hovedsagelige, deels paa Grund af Ministerens Udtalelser i den Retning og deels i Henseende til, at der var Tale om Folk, der dog maatte anvende 4—5 Aar af deres Liv for Studiets Skyld, og det derfor ikke havde saa stor Betydning, om Fordringerne sffræpedes noget mere eller mindre; endelig fordi Vedkommende havde Afgang til Embeder med Lønning og Pensionsret, hvorimod de Personer, her er Tale om, kun kunne søge den Næring, som tilbydes sig for dem. Det er en Længsprøve, man forlanger. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds vilde hjælpe paa Sagen ved at erklære den vedkommende Placat — jeg vil ikke sige for ulovlig —, men for ikke at have lovbindende Kraft. Jeg skal ikke komme ind paa Spørgs-